

SXEDIO.746

7.2.1964: Ο ΡΩΣΟΣ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ ΝΙΚΗΤΑ ΚΡΟΥΣΤΣΕΦ ΠΑΡΕΜΒΑΙΝΕΙ ΔΥΝΑΜΙΚΑ ΣΤΙΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟ ΚΑΙ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΕΙ ΟΤΙ Η ΧΩΡΑ ΤΟΥ (ΕΣΣΔ) ΔΕΝ ΘΑ ΠΑΡΑΜΕΙΝΕΙ ΑΔΙΑΦΟΡΗ ΣΤΑ ΤΕΚΤΑΙΝΟΜΕΝΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΠΟΥ ΔΕΝ ΑΠΕΧΕΙ ΠΟΛΥ ΑΠΟ ΤΑ ΝΟΤΙΑ ΣΥΝΟΡΑ ΤΗΣ

Ενώ στο Λονδίνο συνεχιζόταν η άκαρπη πενταμερής διάσκεψη για το Κυπριακό και οι αγγλοαμερικανοί ετοιμάζονταν για νέες προτάσεις και την αποστολή του αμερικανού Υφυπουργού Εξωτερικών Τζιορτζ Μπωλ, στη Μόσχα, άλλα τεκταίνονταν, και μάλιστα εκείνο που φοβάτο ή που βιαζόταν να προλάβει, το ΝΑΤΟ.

Υστερα από τη δήλωση υποστήριξης του σοβιετικού πρακτορείου ειδήσεων ΤΑΣΣ της 28ης Ιανουαρίου, 1964, η Ρωσία κλιμάκωσε την παρέμβαση της με πιο δυναμικές ενέργειες υπέρ της Κύπρου και έμπαινε σαν σφήνα στις προσπάθειες των αμερικανών και γενικότερα του ΝΑΤΟ να ελέγξουν όσο μπορούσαν περισσότερο την Κύπρο και να αποτρέψουν ανάμιξη των ρώσων.

Ο Πρωθυπουργός της Σοβιετικής Ένωσης Νικήτα Κρούστσεφ σε προσωπικό μήνυμά του προς τους Προέδρους των Ηνωμένων Πολιτειών Λύντον Τζόνσον και της Γαλλίας Στρατηγό Ντε Γκωλ και τους πρωθυπουργούς της Μεγάλης Βρετανίας, Σερ Άλεκ Ντάγκλας Χιουμ, της Ελλάδας Ι. Παρασκευόπουλο και της Τουρκίας Ισμέτ Ινονού, με αντίγραφο προς τον Πρόεδρο Μακάριο, ζητούσε σεβασμό της κυριαρχίας της Κύπρου, τερματισμό κάθε επέμβασης στα εσωτερικά της, τερματισμό των απειλών εναντίον της και συζήτηση του Κυπριακού στο Συμβούλιο Ασφαλείας, το οποίο θεωρούσε ως το πιο αρμόδιο σώμα για να το συζητήσει.

Το μήνυμα αυτό που ενίσχυε τις προσπάθειες και την απόφαση του Προέδρου Μακαρίου να προσφύγει στο Συμβούλιο Ασφαλείας και εκεί να λύσει τις διαφορές παρά στα παρασκήνια του ΝΑΤΟ, έχει ως εξής:

Αξιότιμε Κύριε Πρόεδρε,

"Θεωρούμε απαραίτητο όπως απευθυνθούμε σε Σας εκ μέρους της Σοβιετικής Κυβέρνησης σε σχέση με το γεγονός ότι κατά τον τελευταίο καιρό ολοένα και περισσότερο οξύνεται η κατάσταση περί τη Δημοκρατία της Κύπρου και δημιουργεί κίνδυνο σοβαρών διεθνών περιπλοκών στην περιοχή της Μεσογείου.

Οι αιτίες για τη δημιουργηθείσα ένταση είναι καλώς γνωστές: Από καιρό οι διαφορές μεταξύ των δύο κοινοτήτων της Κύπρου -της ελληνικής, η οποία αποτελεί την πλειοψηφία του πληθυσμού και της τουρκικής- που υποκινούνται από έξω χρησιμοποιούνται ως πρόσχημα για ανοικτή επέμβαση στις εσωτερικές υποθέσεις της Δημοκρατίας της Κύπρου-κυριάρχου και ανεξάρτητου κράτους μέλους του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Ορισμένα κράτη, παραβιάζοντας τις αρχές του Καταστατικού Χάρτη του ΟΗΕ και τους γενικούς παραδεδεγμένους κινδύνους του διεθνούς δικαίου, προσπαθούν τώρα να επιβάλουν στο λαό και την Κυβέρνηση της Κύπρου λύση των προβλημάτων που συμφέρει σ' αυτά που αφορούν μόνον τους κυπρίους, επιπλέον δε παρουσιάζουν τα ζητήματα με τέτοιο τρόπο ως η λύση των εσωτερικών αυτών προβλημάτων θα μπορούσε δήθεν να προσφερθεί στην Κύπρο μόνο με τις ξένες λόγχες.

Ετσι συζητούνται κάθε είδους παραλλαγές "λύσης" -για παράδειγμα η αποστολή στην Κύπρο στρατευμάτων του NATO ή στρατευμάτων ορισμένων χωρών του NATO- εν τούτοις στη βάση τους όλες αυτές οι παραλλαγές έχουν ένα σκοπό: Την ουσιαστική κατοχή από στρατιωτικές δυνάμεις του NATO της Δημοκρατίας της Κύπρου, η οποία ακολουθεί πολιτική μη σύνδεσης με τους στρατιωτικούς συνασπισμούς.

Με άλλα λόγια, γίνεται λόγος για σκιά επιβολής επί της κυριαρχίας και της ελευθερίας της Δημοκρατίας της Κύπρου, για προσπάθεια να τεθεί το μικρό αυτό ουδέτερο κράτος υπό τον στρατιωτικό

έλεγχο του ΝΑΤΟ.

Σε όλους, οι οποίοι ενδιαφέρονται για τη διατήρηση της ειρήνης, για την εξασφάλιση σε όλα τα κράτη- μεγάλα και μικρά, ισχυρά και αδύνατα- της δυνατότητας να δημιουργήσουν την εθνική τους ζωή, σύμφωνα προς τα δικά τους συμφέροντα και επιδιώξεις προβάλλει το ερώτημα: Εάν η αυτοτέλεια των κρατών δεν είναι κενή λέξη, η οποία ανεγράφη στον καταστατικό χάρτη του ΟΗΕ, εάν το δικαίωμα της ελευθερίας και της ανεξαρτησίας, στην πραγματικότητα αποτελεί ιερό δικαίωμα όλων των λαών, όλων των κρατών, τότε γιατί θέλουν να εξαιρέσουν τη Δημοκρατία της Κύπρου από τον κατάλογο εκείνων, οι οποίοι πρέπει να απολαμβάνουν τα αγαθά της αυτοτέλειας και χωρίς εκ των έξω επέμβασης να δημιουργούν τη δική τους εθνική ζωή.

Μήπως θεωρούν ότι η αυτοτέλεια είναι παρονόμιο μόνο των ισχυρών και ότι η πραγματική ανεξαρτησία είναι προνόμιο μόνο εκείνων, οι οποίοι διαθέτουν ισχυρές στρατιωτικές δυνάμεις;

Μήπως θεωρούν επίσης ότι τα μικρά κράτη, ως η Δημοκρατία της Κύπρου, τα οποία δεν διαθέτουν ούτε πυρηνικά όπλα, ούτε πολυάριθμους στρατιωτικές δυνάμεις, είναι κράτη διαφορετικού είδους, η αυτοτέλεια και τα δικαιώματα των οποίων δεν είναι απαίτητο να λαμβάνονται υπόψη;

Εάν τέτοιου είδους αντιλήψεις καθοδηγούν τις Κυβερνήσεις των μεγάλων κρατών και ιδίως των μονίμων μελών του Συμβουλίου Ασφαλείας στις διεθνείς τους σχέσεις, τότε θα μπορούσαν οι αντιλήψεις αυτές να αποτελέσουν σοβαρό κίνδυνο για την παγκόσμια ειρήνη θα μπορούσαν να μετατραπούν σε πηγή διεθνών περιπλοκών που εγκυμονούν σοβαρές συνέπειες για τους λαούς.

Από καιρού εις καιρόν, για να δικαιολογήσουν τα σχέδια της αποστολής στην Κύπρο στρατευμάτων του ΝΑΤΟ εκφράζουν τέτοιου είδους άποψη, ότι δήθεν οι Κύπριοι δεν είναι σε θέση να επιλύσουν οι ίδιοι τα εσωτερικά τους ζητήματα, δεν είναι σε θέση να

συμφωνήσουν για τον τρόπο περαιτέρω συμβίωσης της Ελληνικής και της Τουρκικής κοινότητας στα πλαίσια ενός κράτους.

Αλλά ποιος γνωρίζει καλύτερα για το εάν είναι σε θέση οι Κύπριοι μόνοι τους, χωρίς οποιανδήποτε έξωθεν επέμβαση να υπερπηδήσουν τις εσωτερικές τους δυσκολίες, από τους δικούς τους κυπρίους, οι οποίοι με επικεφαλής την Κυβέρνηση τους και τον Πρόεδρο Μακάριο, θαρραλέα και σταθερά υπερασπίζουν την αυτοτέλεια της Δημοκρατίας τους, υπερασπίζουν την εθνική τους ανεξαρτησία, τα δίκαια τους μήπως με την τακτική τους δεν επιθυμούν να επιβάλουν με την τακτική τους την άποψη ότι είναι ευκολότερο να κατανοηθούν τα εσωτερικά προβλήματα της Κύπρου στις πρωτεύουσες των άλλων κρατών;

Δεν είναι μυστικό ότι στους κύκλους του NATO εξετάζεται ακόμη και η περίπτωση της συμπερίληψης στα ούτω καλούμενα "στρατεύματα του NATO" στρατιωτών και αξιωματικών της Δυτικογερμανικής Μπούντεσβερ, παρ' όλον ότι στις περιοχές αυτές δεν έχουν ακόμη απαλειφθεί οι αναμνήσεις από τα χαλύβδινα κράνη των στρατιωτών και αξιωματικών της Βέρμαχτ, η οποία μετέφερεν και εις την περιοχή της Μεσογείου κατά τα χρόνια του δευτέρου παγκοσμίου πολέμου καταστροφές και θανάτους.

Εμείς είμαστε πεπεισμένοι ότι οι Κύπριοι είναι εξ ολοκλήρου σε θέση, οι ίδιοι να επιληφθούν των εσωτερικών τους προβλημάτων, όπως επανειλημμένα διεκήρυξε η Κυβέρνηση της Δημοκρατίας της Κύπρου και να εξεύρουν τέτοια λύση, στα προβλήματα, τα οποία τίθενται ενώπιόν τους, η οποία θα ανταπεκρίνετο κατά τον καλύτερο τρόπο στα εθνικά τους συμφέροντα.

Εμείς όμως είμαστε έτοιμοι να παραδεχθούμε ότι στα άλλα κράτη υφίσταται διαφορετική προσέγγιση του ζητήματος και ότι μπορεί να προσβέουν ότι ο λαός της Κύπρου χρειάζεται παραγματικά βοήθεια για την υπερπήδηση, των εσωτερικών του δυσκολιών. Εν τούτοις έδωσε και εάν έτσι έχουν τα ζητήματα, τότε θα μπορούσε να γίνει

λόγος μόνο για παροχή καλής συμβολής στους Κυπρίους, εάν οι ίδιοι την είχαν ζητήσει, όχι όμως και επέμβαση στα εσωτερικά τους ζητήματα.

Και εάν ακόμη μιλήσουμε για την εξέταση του Κυπριακού προβλήματος στον διεθνή στίβο τότε μήπως δεν υπάρχουν συμφωνίες μεταξύ όλων των κρατών, ενσωματωμένες στον Καταστατικό Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, με τα οποία καθορίζεται που και εις ποία διεθνή όργανα πρέπει να μελετούνται τέτοιου είδους προβλήματα και πώς πρέπει να γίνει αυτό χωρίς την παραβίαση της αυτοτέλειας των κρατών.

Σε σχέση με αυτό καταβάλλεται αυτή τη στιγμή κάθε είδους προσπάθεια ακριβώς για να μη επιφραπεί η εξέταση του Κυπριακού προβλήματος από το Συμβούλιο Ασφαλείας από το οποίο εζητήθη ήδη από την Κυπριακή Κυβέρνηση η συζήτηση του ζητήματος.

Και όλα αυτά γίνονται, παρά το ότι το Συμβούλιο Ασφαλείας αποτελεί ακριβώς εκείνο το όργανο στο οποίο ο Καταστατικός Χάρτης του ΟΗΕ ανέθεσε να εξασφαλίσει τη διεθνή ειρήνη και ασφάλεια.

Και τι δεν επιχειρείται τώρα για να εμποδισθεί η περαιτέρω συζήτηση του Κυπριακού προβλήματος στο Συμβούλιο Ασφαλείας. Προσπαθούν να μεταπείσουν την Κυβέρνηση της Κύπρου, εξασκούν επ αυτής πίεση, την απειλούν, πλησίον των ακτών της νήσου διενεργούν στρατιωτικές επιδείξεις, ανεμίζουν τη σημαία τωου θαλάσσιου αποκλεισμού και ταυτοχρόνως παντοιοτρόπως φροντίζουν να μη επιτρέψουν νέα προσφυγή της κυπριακής Κυβέρνησης στο Συμβούλιο Ασφαλείας.

Είναι σε όλους φανερό ότι προτιμούν να συζητείται το Κυπριακό ζήτημα στις κλειστές διασκέψεις, όπου υπολογίζουν να αντικαταστήσουν τον Καταστατικό Χάρτη του ΟΗΕ, με την αυθαιρεσία να λυγίσουν την αντίσταση του νεαρού κράτους της Δημοκρατίας της Κύπρου με την έξωθεν πίεση.

Υπολογίζων όλες τις καταστάσεις, τις σχετιζόμενες με τα σχέδια της οργάνωσης της στρατιωτικής επέμβασης στη Δημοκρατία της Κύπρου,

θα ήθελα να διακηρύξω ότι η Σοβιετική Κυβέρνηση καταγγέλλει τα τέτοιου είδους σχέδια όπως επίσης και την οποιαδήποτε χρησιμοποίηση μεθόδων τέτοιου είδους στην πρακτική των διεθνών σχέσεων.

Η Σοβιετική Κυβέρνηση καλεί όλα τα ενδιαφερόμενα κράτη και κατά πρώτο λόγο τα μόνιμα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας τα οποία φέρουν την κύρια ευθύνη της διατήρησης της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένων των Ηνωμένων Πολιτειών και της Μεγάλης Βρετανίας σε συγκράτηση, σε ρεαλιστική ολόπλευρη εκτίμηση όλων των συνεπειών, οι οποίες δυνατό να προκληθούν ως αποτέλεσμα της στρατιωτικής εισβολής στην Κύπρο, σε σεβασμό προς την αυτοτέλεια και την ανεξαρτησία της Δημοκρατίας της Κύπρου.

Απευθύνων αυτήν την έκκληση την οποία υπογορεύει η φροντίδα για τη διατήρηση και στερέωση της ειρήνης, η φροντίδα για την εξασφάλιση των δικαιωμάτων των λαών, κινούμαι επίσης από το γεγονός ότι η Σοβιετική Ένωση, άνκαι δεν συνορεύει απ' ευθείας με τη Δημοκρατία της Κύπρου δεν μπορεί να παραμείνει αδιάφορος προς τις καταστάσεις, οι οποίες δημιουργούνται στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου- περιοχή όχι τόσο απομακρυσμένη από τα νότια σύνορα της ΕΣΣΔ, λαμβανομένου ιδιαίτερα υπόψη του γεγονότος ότι άλλαξε κατά την αποχή μας, η αντίληψη για τις αποστάσεις.

Θεωρώ ότι η αποχή από οποιαδήποτε σχέδια, τα οποία θα μπορούσαν να οξύνουν την κατάσταση στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου και θα έπλητταν τα νόμιμα δίκαια του λαού της Κύπρου για ελευθερία και ανεξαρτησία, ανταποκρίνεται όχι μόνο προς τα συμφέροντα των Κυπρίων, αλλά και προς τα δικά μας κοινά συμφέροντα.

Οι κυβερνήτες των μεγάλων κρατών έχουν ήδη επανειλημμένα διακηρύξει ότι επιδιώκουν την χαλάρωση της διεθνούς έντασης, ανεξάρτητα του εάν αυτή σημειώνεται στη Μεσόγειο ή σε οποιανδήποτε άλλη περιοχή.

Εάν έτσι έχουν τα πράγματα, τότε εγώ έχω τη

γνώμη ότι επιβάλλεται όπως χρησιμοποιηθεί τώρα το άπαντο του διεθνούς κύρους και της επιρροής των ηγετικών παραγόντων της Σοβιετικής Ενωσης, των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, της Μεγάλης Βρετανίας, της Γαλλίας όπως επίσης και των γειτονικών προς την Κύπρον κρατών, Τουρκίας και Ελλάδας, για να μη επιτραπή η περαιτέρω όξυνση της κατάστασης περί την Κύπρον, για να εξαλειφθούν τα υποκινούμενα έξωθεν πάθη, τα οποία επέδρασαν ήδη στην κατάσταση αρνητικά και με αυτόν τον τρόπο να υποβληθεί η στερέωση της ειρήνης σ αυτό τον σημαντικό χώρο.

Θα επιθυμούσα, Κύριε Πρόεδρε, να εκφράσω την ελπίδα ότι η Κυβέρνηση σας ορθά θα κατανοήσει τα κίνητρα αυτά, από τα οποία καθοδηγείται η Σοβιετική Κυβέρνηση, η οποία εκ νέου υψώνει τη φωνή της για την υπεράσπιση της Δημοκρατίας της Κύπρου θα πάρει καταλληλα υπόψη τις απόψεις οι οποίες εκτίθενται στην παρούσα έκκληση

Μετά σεβασμού.

N. Χρουτσιώφ,

Πρόεδρος του Υπουργικού Συμβουλίου της ΕΣΣΔ

Μόσχα, Κρεμλίνο

7 Φεβρουαρίου 1964